A°. 1838. N°. 31.

DINGSDAG, DEN 17den APRIL.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, den 14 April 1838.

De ondergeteekende adverteert bij dezen, dat na Woensdag den 18den dezer, de wekelijksche Soirées ten Gouvernements-huize, provisioneel niet meer zullen plaats hebben.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal,
De Kapitein, Adjudant,
R. H. ESSER.

Mengelingen.

EEN MIDDAGMAAL BIJ BEETHOVEN.

(VERVOLG EN SLOT VAN ONS VORIG No.)

De huishoudster gaf ons een teeken, dat er was aangeregt. Beethoven nam mij hoffelijk bij de hand, en bragt mij in de eetkamer; er was slechts gedekt voor ons beiden: de huishoudster bediende ons.

De maaltijd was, wat Beethoven betreft, zeer vrolijk, hij was zoo [illegible] wijlen zoo aardig spottend hij [illegible] zoo goed en zoo opgeruimd, [illegible] straks [illegible] [illegible] hoven was een der mannen, die een denkbeeld tot het doel van hun gansche leven maken. Een groot denkbeeld is zulk een man genoeg: het doordringt, het bezielt hem; het is zijne vreugd en zijne smart; het is zijn verleden en zijne toekomst; het groeit met hem en neemt met hem af, en is het uitgeput, dan sterft de man.

De oude *Rijnsche* wijn had Beethoven magtig opgewekt. Toen wij gegeten hadden, sprong hij op, en ging in zijne kamer. »Ik wil u toch een bewijs geven, dat de oude Beethoven nog zoo volslagen doof niet is, als men wel meent. [illegible] verstaan mij niet; doch ik versta mij. [illegible] zelf." En met deze woorden, zette hij zich aan de *Forto Piano*.

Die *Forto Piano*, door Broadwood te *London* vervaardigd, is een geschenk, dat Cramer, Kalkbrenner, Clementi, Ries en anderen den Homerus der muzijk, als een blijk hunner achting, uit *Engeland* toezonden. Beethoven, miskend zoo hij dacht, was zeer erkentelijk voor dat geschenk, waar hij de grootste blijdschap over toonde. Hij zette zich dan voor [illegible] een stuk uit eene *Stijmphonie* te spelen. Geregte Hemel! De *Forto Piano* was geweldig ontstemd. Beethoven sloeg met [illegible] op de toetsen; nooit hebben schreeuwender toonen, nooit wanluidender akkoorden mijne ooren gepijnigd. Hij intusschen, zat daar vol geestdrift, hoogst gelukkig, dat hij eindelijk een toehoorder had. Hij, Beethoven, een' toehoorder! Hij verloor zich ten eenemaal in zijn werk; hij sidderde, lachte, schreide, zijne verrukking was grenzeloos. Ik zat daar met neêrgeslagen oogen, had mij gaarne de ooren toegestopt, en mij nog liever, hoe een [illegible] beter uit de voeten gemaakt. Ja, ja, beiden hadden we gelijk. Ik bevond mij op de aarde, en hoorde de lisselijkste wanklanken, die er ooit gehoord zijn; hij was in den Hemel, en hoorde eene muzijk van Beethoven.

Eindelijk toch was 't gedaan met mijne kwelling en zijne vervoering; hij gevoelde zich gelukkig. »Niet waar," sprak hij, »niet waar, dat is nog schoon? Niet waar, dat de oude Beethoven nog bloed in de aderen heeft: niet waar, dat is eerst muzijk; en ik ben nog ik? Ze mogen gedurig al zeggen: »arme Beethoven, ongelukkige Beethoven!" De arme, ongelukkige Beethoven, is toch maar de eenigste muzijkant in *Duitschland*. »Niet waar, beste vriend?" En bij deze woorden, drukte hij mij met zijne groote handen, klemde mij aan zijne breede borst, en een traan viel op mijne wang.

— »Wacht een oogenblik," zei hij nu: »ik wil u nog iets geven, gij zult iets van mij meênemen naar huis, iets nieuws, iets voor u, voor u geheel alleen." Daarop trad hij naar 't venster, trommelde met de hand op de glasruiten, schreef vervolgens, en gaf mij toen het kleine muzijkstuk, dat ik nog bezit, en dat mij een aandenken zal blijven, zoo lang ik leef.

Ik verliet den meester der meesters, met een bedrukt hart. Toen ik reeds een huis ver was, riep hij mij na: »Vaarwel, vaarwel, voorspoedige reis! Blijf mij genegen, vergeet mij niet; uw *Rijnsche* wijn was uitmuntend en uw gebraad overheerlijk!"

NOMMER ZES EN DERTIG.

[illegible] met het [illegible] Royal in alle rigtingen doorkruist, [illegible] eindelijk, vermoeid van mijne wandelingen door die eindelooze gaanderijen, in ernstige overweging nam, waar ik het best een oogenblik zou kunnen rusten; of ik in een der prachtige koffijhuizen mijne demie-tasse zou gaan drinken; of ik in een leeskabinet het nieuws van den dag zou gaan opzamelen, dan wel of ik in een estaminet hollandais, bij een flesch bier, een' pijp wou rooken. Juist had ik tot het laatste besloten, toen mijn oog toevallig op eene der kleine deuren viel, die naar het inwendige van het Palais-Royal voeren. 't Was met een geolied papierraam voorzien, waarachter het verlichte nommer 36 den wandelaar reeds in de verte tegenblonk. Nu veranderde ik van besluit. Ik sloop den naauwen gang door, ging den trap op, gaf in eene voorkamer mijnen hoed af, en trad in eene groote, fraai verlichte zaal.

In die zaal stond eene lange, groene tafel met eene ronde holte in het midden, waar eene koperen schijf en een wit marmer kogeltje in tegenovergestelde rigtingen om rond liepen. Aan weêrszijden van de holte was de tafel in verscheiden vakken afgedeeld, waar hoopen goud en zilver op lagen. Rondom de tafel, was een digt gedrang van mannen, doch de diepste stilte heerschte onder de menigte, en men hoorde niet anders dan het ronddraaijen van de schijf en het rammelen [illegible] telkens opspringende kogeltje, [illegible] het eene staan bleef, [illegible] genommerde vakken [illegible], en dan de mannen bij de schijf, die groote hoopen goud en zilver voor zich hadden liggen, met kleine harkjes, het geld dat op 't kleed lag, onverschillig naar zich toe schrapten, of met werktuigelijke vaardigheid, aan dezen of genen der omstanders eene gewonnen som uitbetaalden. [illegible] hoorde men de toeschouwers in eenen half gesmoorden, half blijden, half bangen zucht, hunnen boezem lucht geven.

De roulette stelde zich weder in beweging. *Faites votre jeu Messieurs!* De toeschouwers wierpen hun geld op de onderscheiden vakken van de tafel. *Rien ne va plus!* [illegible] Bankier. Het lot heeft beslist. De Croupiers [illegible] gaven, met gelijke onverschilligheid, wat verloren en gewonnen was. Voor eenige vijffrankstukken kocht ik mij speelmarkjes, die mij 't regt gaven, om aan de Roulete-tafel te zitten, waar ik de spelers kon gadeslaan. Meestal magere, gele, grimmige gezigten staarden strak en onafgewend op 't geluksrad, en verslonden met de oogen de sommen, die de Bankier voor zich had liggen. Hier en daar, haalde er een een vijffrankstuk of een speelmarkje uit den zak, en wierp den inzet al dralende op de tafel. Won of verloor hij, altijd vertrok zich zijn gelaat tot een' grijnslach.

Niet ver van mij, zat een oud man, met kalen schedel en een bril op den neus. Naauwelijks scheen hij het spel met een enkelen blik te verwaardigen, maar zag gestadig voor zich, op een stuk papier, schreef getallen op en cijferde druk. Had hij nu ongeveer een half uur zitten rekenen, dan leide hij rustig een hoopje banknoten en goud bijeen, en schoof beiden, vol vertrouwen, op rood of zwart, op pair of impair. [illegible] het balletje viel, de oude won, streek met de grootste bedaardheid de paar duizend Franken naar zich toe, [illegible] zijne berekeningen, met frisschen moed.

— »Ziet ge dien ouden schobbejak, hoe hij »zijn geld inpalmt! Hadden wij 't eens." Zoo [illegible]

— »Ik heb," zoo begon nu de eerste weder, »nog zes Franken over van mijn vorig »weekloon. Zou ik ze wagen?"

— »Waarom niet?" sprak de andere. »Niets »gemakkelijker dan te winnen: dat hebben wij »daar even gezien. Ik heb ook nog vier »Franken, die leg ik er bij; met de winst »gaan we morgen naar buiten en hebben een' »vrolijken dag."

De tien Franken werden ingezet. Bedaard haalde de Bankier ze met zijn harkje naar zich toe, en de twee vrienden, die zich met de winst vrolijk [illegible] te maken, gingen met ledige beurzen [illegible] heen, [illegible] morgen in de werkplaats [illegible] meester, [illegible] te verdienen. [illegible] Eenige oude, magere, [illegible] uitgehongerde [illegible], met [illegible] zaten over [illegible] schreven [illegible] uitgekomen nommers [illegible] op. Hunne graauwe oogen staarden vol vuurs op het geluksrad. Elk woord [illegible] den Bankier, wond een weeklank in hunne harten. Evenwel geen hunner zette een markje bij 't spel, dat hem winst of verlies kon aanbrengen. [illegible] Waren de oude spelers, die in vroeger' tijd hun vermogen hier [illegible] Geld [illegible] verspelen hadden ze niet meer; doch hun hartstogt was nog dezelfde. [illegible] ze zich den ganschen dag gekweld hebben, [illegible] kommerlijk hunnen honger te stillen, komen ze des avonds hier, zetten zich aan de tafel, waar zij als oude spelers geduld worden, en wagen in hunne verbeelding gewaande sommen, die zij niet bezitten; winnen of verliezen in hunne voorstelling, en nemen met al 't vuur van den hevigsten hartstogt deel aan het spel. Van tijd tot tijd, hoorde men hen een' der oppassers om een glas [illegible] vragen, dat hier den spelers [illegible] wordt, om hun [illegible] hitte [illegible]. Elken avond [illegible] die [illegible] plaats vinden.

Veelbelovende zonen van goeden huize, die vroeger, als minderjarig, niet toegelaten werden,

aankomelingen uit de binnensteden, stonden achter de zittenden, en zagen nieuwsgierig en begeerig, over de hoofden, het spel aan. In hunne gelaatstrekken, las men het steeds klimmende verlangen om aan 't spel deel te nemen, daar 't winnen zoo gemakkelijk scheen. Bij hen voegden zich, als door toeval, eenige oude, grijsharige mannen, wier gelaat het merk van doorslepenheid droeg. Zij lieten zich met de nieuwelingen in, verklaarden hun zacht fluisterend den gang van het spel, deelden den ligtgeloovigen hunne kansberekeningen mede, en boden zich eindelijk aan, om voor hem in te zetten. De goudstukken, die den jongman reeds lang in de zak brandden, en die hij slechts uit valsche schaamte nog niet op de roulette-tafel had durven wagen, werden den Professeur de jeu gewillig ter hand gesteld, die daarmee het spel begon. Won hij, zoo deelde hij de winst met zijn kweekeling, speelde hij ongelukkig, en had deze zijne beurs geledigd, dan liet hij hem staan, en vervoegde zich bij anderen, die zijn onderrigt schenen noodig te hebben.

„Nu trad er een jongman binnen, die aanstonds al mijne aandacht trok. Zijn gitzwart haar gaf eene uitdrukking van somberen ernst aan zijn schoon gevormd, hoewel bleek gelaat; zijn knevelbaard, zijn gansche voorkomen verried den jongen schilder. Hij naderde de tafel en ging regt over mij zitten; toen bragt hij de hand aan den zak van zijn vest, haalde er een goudstuk uit, liet het oog over de getalmerken der roulette-tafel gaan, en zette eindelijk, als door plotselijke ingeving, hoewel met eenigzins bevende hand, zijn goudstuk op nommer 13.

—„Le jeu est fait: rien ne va plus!"

De kleine kogel viel in hare holte.

—„Treize rouge, impair manque!„ riep de [illegible] en wierp den jongen man zes en dertig goudstukken toe.

„Was mijn laatste, sprak deze zacht meer tot zich zelven, dan tot hen, die naast hem zaten, en zijne wangen kleurden zich min of meer. [illegible] overdwars aan de toeschouwers begonnen belang in den speler te stellen. De luidruchtigsten riepen hem bemoedigende woorden toe; de anderen schonken hem een glimlachje van gelukwensching.

„Is een jong kunstenaar, [illegible] rigte [illegible] „hem [illegible] „telijk speler [illegible] „ongelukkig. Men zegt hij heeft op deze wijze „zijn matig vaderlijk erfgoed doorgebragt, en „zijne jonge vrouw en haar kind moeten vaak „om de speelzucht van den jongen [illegible] gebrek lijden. Heden schijnt hij het lot [illegible] Gaat het zoo voort, [illegible] „hij het verlorene dra teruggewonnen."

Het viel inderdaad naar mijn buurmans [illegible] uit. Klein of [illegible] waar de jonge [illegible] naar op zette [illegible] Van [illegible] verlede hadden [illegible] hun spel gestaakt om op hun gemak den [illegible] te zien spelen en winnen. 't Was inderdaad verwonderlijk hoe geen enkele hem zijn ge[illegible] ook zij niet, die straks het rampspoedig gespeeld [illegible]

[illegible] de gemeenschappelijke zijde [illegible] elke overwinning, die er op [illegible] naden de toeschouwers vrolijk [illegible]

[illegible]

Men telde, zo scheen, die juist twaalf duizend Franken bedroeg. Hij schoof ze op rood; met gespannen aandacht, zagen al de omstanders [illegible] De diepste stilte heerschte in 't rond. Rien ne va plus! Het noodlot viel in [illegible] der holten, wipte er weder uit, sprong nog een enkelen maal op de schijf rond, en bleef eindelijk [illegible]

[illegible] noir, impair, passe!" riep de Ban[illegible] [illegible] zijnen wrevel [illegible] De [illegible] ademden hoorbaar [illegible] als een juichtoon klonk. Velen [illegible] den jongen man [illegible] geluk met zijne winst. Anderen verheugden zich in het verlies van de bank.

Hij echter, scheen koel en nadenkend geworden. Met de grootste bedaardheid, vouwde hij zijne banknoten zamen, en borg ze in zijne brieventasch. Toen stond hij van de tafel op, vroeg een der oppassers om papier, pen en inkt, zette zich aan eene kleine tafel in een hoek van de zaal, en begon een briefje te schrijven. Ik voor mij, had ook veel deel genomen in het geluk van den jongen kunstenaar, en er mij zoo regt hartelijk in verheugd, dat het mij eindelijk was, als had ik zelf zoo veel gewonnen. Ik kon mij reeds zoo levendig verbeelden, wat ik met dat goud al zou aanvangen! Ik zag mij in eene welgestelde, koele kamer, van vrienden omringd, aan eene tafel zitten, beladen met flesschen, vol besten, heerlijken wijn, wij rookten allen den geurigsten Turkschen tabak, uit fraaije meerschuimen pijpen, en waren zamen lustig en vrolijk. Vervolgens zat ik, dacht mij, aan de zyde eener geliefde vriendin, in eene gemakkelyke Engelsche reiskoets, door vier moedige paarden getrokken. Wy doorreisden vermaakshalve het schoone land van Italië, en werden overal met eerbied bejegend, als was ik de rykste Engelsche Lord geweest.

Toen ik eindelyk Europa's heerlykste streken genoegzaam doorkruist had en in myn Vaderland weder aankwam, hield myn rytuig stil voor een fraai landhuis, geheel naar myne wenschen gebouwd, ingerigt en versierd. Ik ging terstond den kelder eens opnemen, die vol vaten en okshoofden lag, waar het merk en het gewas op te lezen stond, van den wyn, dien zy inhielden. Van den kelder ging ik naar de bibliotheek, die ik zeer net ingerigt vond; ik zag er de voortreffelykste werken van al de grootste schryvers van vroeger en later tyd, daaronder ook eene lange reeks van fraaye banden, behelzende myne eigen werken, die ik nog niet geschreven had, en, in de daarachter geplaatste recensieën, hoog geprezen werden.

Zoo had ik nog lang kunnen voortdroomen zonder eens te bemerken, dat ik de 24,000 Franken den jongen schilder, en wie weet hoeveel nog bovendien, reeds lang verteerd en verkwist had, toen hy zelf my wekte uit myn gepeinzen. Zoodra hy namelyk zyn biljet geschreven, geadresseerd en verzegeld had, stak hy 't in den zak, stond op, en wilde heengaan, naar 't scheen. Evenwel, om de deur te bereiken, moest hy de Roulette-tafel digt [illegible] by de oogen naar 't geluksrad, stond een wyl te dralen, en riep toen half lagchende: „wie weet het? Misschien is de fortuin my nog gunstig! Ik ben een dwaas zoo ik van „de gelegenheid geen gebruik maakte, terwyl „ze my toelacht."

Bij deze woorden, haalde hij zijne brieventasch [illegible] op tafel. Hij verloor. [illegible] weder, en verloor [illegible] Met steeds klimmenden hartstogt [illegible] hij voort, en verloor aanhoudend; thans had hy nog 12,000 Franken over.

—„Er op of er onder!" riep hij, zich zelven naauwelyks meester meer, en schoof ze op rood.

—„Faites votre jeu Messieurs."

Nu zag men [illegible] met zyn [illegible] schedel, die tot dus verre steeds in [illegible] getallen verdiept, alleen onder al de aanwezigen geene deelneming in den jongen man getoond had, zich weder verroeren. Hy leide een hoopje banknoten en goud byeen, en schoof ze op zwart.

„Le jeu est fait: rien ne va plus!

Douze, noir, pair, manque.

De [illegible] haalde [illegible] zyn geld naar zich [illegible] de jonge [illegible] zyne 12,000 Franken verloren, doch [illegible] scheen kalm. Hy keerde zich naar [illegible] wand, als wilde hy [illegible] Een oogenblik daarna, zag men [illegible] hy viel; een bloedstraal ontsprong [illegible] hij zich met een dolk doorstoken [illegible]

Het spel werd gestaakt [illegible] om den ongelukkigen. Het briefje, dat hy [illegible] even had geschreven, vond men by [illegible] Het opschrift was: „à Mme Vernon, rue [illegible] No. 8." [illegible]

Lieve Marie!

Heden was [illegible] gelukkig! Hy heeft weder gewonnen, wat hy vroeger door zyn rampzaligen hartstogt verloor. [illegible] Wy hebben thans genoeg [illegible] voor ons en ons kinderen; om met eere door de wereld te komen. Ik zal nooit meer spelen, en u geen kommer meer veroorzaken, maar integendeel berouwhebbend tot myne pligten terugkeeren. Dit briefje dient voorloopig tot uwe geruststelling, daar ik mij, eer ik t'huis kom, nog het een en ander voor u wil aanschaffen, by de modemaakster. Ik wil u weder eens regt vrolyk, en lustig en opgeschikt zien. Straks omhelst u, uw gelukkige.

CHARLES.

Pro Justitia.

Edictale Citatie.

Uit krachte van de acte *derde* default, met admissie tot eene *vierde* daging *Exsuper abudanti*, door Heeren Commissarissen ter Crimineele Rolle van het Geregtshof der Kolonie *Suriname* de dato 23 Maart 1838, verleend aan het Publiek Ministerie dezer Kolonie. Impetrante van Edictale Citatie als Eischer ten eenre:

Op ende jegens SUSANNA ELISABETH NAHAR, beklaagde ter andere zijde.

Zoo wordt, door mij Exploicteur bij het Geregtshof dezer Kolonie, voor de *vierde maal Exsuper abudanti* bij Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard.

De Persoon van SUSANNA ELISABETH NAHAR, om ter zake der misdaad, waarvan zij beschuldigd wordt, [illegible] ter Crimineele Rolle van gemeld Geregtshof te sisteeren, welke gehouden zal worden, op Vrijdag den 27sten April 1838, des voormiddags ten [illegible] uren, ten einde op de vereischte vraagpoincten te worden gehoord, met inthimatie, dat bij faute van dien, tegen dezelve zullen verzocht worden, zoodanige profijten, als naar regten zullen bevonden worden te behooren.

Paramaribo, den 12 *April* 1838.

R. GOLLENSTEDE.
Exploicteur.

Advertentien.

De *Kommissie van Doleancie* voor de Schutterij, benoemd door zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, bij Gouvernements order dd. 7 December 1837, hare zitting bepaald hebbende, op Vrijdag den [illegible] dezer, [illegible] de belanghebbende [illegible] om hunne bezwaren schriftelijk bij den Kwartiermeester der Schutterij, vóór of op dien dag in te zenden.

Paramaribo, den [illegible] *April* 1838.

De President van voornoemde Kommissie.
SALOMON DE LA PARRA.

PUBLIEKE VERKOOPING

(15677) Op morgen den 18den April 1838 des namiddags 4 uren ten Huize van den Venduemeester DE FLU van het HUIS en ERF, op den hoek van de *W*[illegible]*de* en *Rust en* [illegible] L. D. No. 99, aankomende den Boedel Mejufvrouw MIETJE VAN [illegible]

En [illegible] OPSTALLEN staande op het verpachte Erf gelegen aan de *Keizerstraat*, L. C. No. 120, behoorende tot den Boedel van Mejufvrouw MARGARETHA MESQUITA geboren ECKHART.

J. P. L. WEIMAR

(15688) presenteert te koop: Extra Boter, Aardappelen, Rookspek, Zoutvleesch, Worst, Smaljen, Rolpens, Haring, Ansjovisch, gerookte Zalm, Capucijnders, groen Erwten, [illegible], Kappers, Augurken, [illegible] op Brandewijn, Banket, Eieren, Seltserwater, Eau de Cologne, Rooktabak en [illegible] Pijpen, Thee, roode, [illegible] Madera en Champagne Wijn, Genever, Conjac en andere goederen [illegible]

(15689) [illegible] BALFOUR VAN BURLEIGH, [illegible] eenigen tijd deze Kolonie verlaten [illegible]

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.